

Regelbunden tillsyn i Edane skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Arvika kommun och har besökt Edane skola den 31 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 25 november 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Edane skola, dels den information som samlats in under besöket. I Edane skola intervjuades rektorn, lärare, elever och elevvårdsteam. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Edane skola

Edane skola	Antal elever
Förskoleklass	14
Grundskola	89

Källa: Skolans rektor

Edane skola ligger 15 kilometer öster om Arvika. Skolan tillhör det Östra skolområdet som också omfattar förskola och skolbarnsomsorg. Dessa verksamheter behandlas i särskilda rapporter. Rektor är nyanställd sedan höstterminens start 2008. Det finns en ledningsgrupp i skolområdet där det ingår fem rektorer. I skolan finns för närvarande 103 elever. Eleverna är indelade i en förskoleklass med 14 elever, årskurs 1 med 15 elever, årskurs 2 med 16 elever samt två åldersblandade klasser en årskurs 3–4 med 31 elever och en årskurs 5–6 med 27 elever. På skolan finns få elever som har annan etnisk bakgrund.

Skolans elevhälsoteam består av specialpedagog, skolsköterska, skolpsykolog och kurator. Specialpedagogen arbetar 50% på Edane skola och har två timmar i veckan på Vikene skola. Kuratorn arbetar konsultativt för de lägre åldrarna men finns med på teamträffarna. Skolpsykologen arbetar för alla skolorna i Arvika kommun.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

		2007		2008	
		Edane skola	Riket	Edane skola	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	100	85	100	87
	Matematik	81	72	100	73
	Svenska	100	71	100	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2008-02-28. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven.

Kommentar och bedömning:

Under de senaste två åren har i princip samtliga elever nått kravnivån på de nationella proven. Jämfört med riket når därmed eleverna på Edane skola ett resultat som är betydligt över rikets genomsnitt avseende kravnivåerna i ämnena matematik, svenska och engelska. För året 2006/07 var det tre elever som inte klarade några av delproven i matematik. I år, uppger lärarna, kan det bli någon elev som får svårt att nå målen i något av ämnena. Det redovisas ingen kunskapsuppföljning i de övriga ämnena. I skolans kvalitetsredovisning saknas det resultat från de nationella proven och därmed finns det inte heller någon analys av kunskapsresultaten. I Arvika kommun begär för- och grundskolechefen årligen in elevernas kunskapsresultat i årskurs 5 i samtliga ämnen. Detta är en bedömning, enligt lärare och rektorer, på delvis osäkra grunder. Denna sammanställning är således inte en säker källa och används inte för att analysera elevernas kunskapsresultat i årskurs 5.

4 (16)

Skolinspektionen kan inte bedöma måluppfyllelsen avseende kunskapsresultaten i samtliga ämnen i årskurs 5 eftersom bedömningen görs på osäker grund.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Lärarna ska, enligt avsnitt 2.7 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andra språk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

På Edane skola följs elevernas kunskapsutveckling upp i matematik, svenska och engelska men inte i de övriga ämnena. Lärarna håller på att utarbeta lokala bearbetningar i varje ämne och man är klar med ämnet svenska. I svenskundervisningen använder man sig av olika material för att följa upp läs- och skrivförståelse bland annat ett som "Språket lyfter" och för läsinlärning använder man sig av "Att skriva sig till läsning". För- och grundskolechefen i Arvika kommun begär varje år in en sammanställning över elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen i årskurs 5. Eftersom lärarna saknar ett bra redskap för bedömning av elevernas kunskapsutveckling görs bedömningen därför på delvis osäkra grunder och används inte för att analysera elevernas kunskapsresultat. Lärarnas uppföljning och utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling är en förutsättning för att rektorn ska kunna följa upp och utvärdera skolans samlade resultat. Se vidare 3.4.1.

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte följer upp och utvärderar varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen och därmed följs inte förordningens krav.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Vid utvecklingssamtalet ska läraren enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen. På Edane skola genomförs utvecklingssamtal och utvecklingsplaner upprättas. Samtliga ämnen omnämns inte och det saknas sammanfattning om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen. Planerna har sitt fokus på kunskaper och hur eleven ska utvecklas kunskapsmässigt. I vissa individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av så finns elevens personliga egenskaper redovisade såsom exempelvis "mycket trevlig", "glad". Lärarna uppger att samtliga ämnen inte finns med i mallen för den individuella utvecklingsplanen men att de pratar om alla ämnen som eleven har under samtalen. Det pågår ett arbete med att ta fram en bättre mall där samtliga ämnen ska finnas med. Vid intervjuer berättar eleverna att de har utvecklingsplaner men det är få av dem som kan redogöra för vilka mål de skrivit in i sina planer. Skolinspektionen bedömer att skolans individuella utvecklingsplaner inte är utformade i enlighet med förordningens krav.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (16)

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I Lpo 94 anges att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges bl.a. de mål som undervisningen ska sträva mot. Intervjuerna med såväl lärare som rektorn visar att det är kursplanernas uppnåendemål som hittills utgjort grunden för undervisningen på skolan. Det har dock påbörjats ett arbete med att ta fram lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna för varje ämne där strävansmålen är i fokus. En plan i ämnet svenska är numera klar och personalen arbetar med lokala bearbetningar i ämnen matematik och engelska. Det är, enligt lärarna, svårt att se stegen fram till strävansmålet för framförallt de yngre barnen. Eleverna uppger att skolarbetet ibland är för lätt vilket kan bekräfta att det främst är uppnåendemålen som styr. Vid lektionsbesöken kan inspektörerna inte uppfatta att strävansmålen finns tydliggjorda för eleverna och undervisningen är i hög grad läromedelsstyrd. Skolinspektionen bedömer att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot inte anger riktningen för skolans utbildning och därmed inte följer förordningens krav.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Enligt avsnitt 2.3 i Lpo 94 ska läraren se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad, svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Både lärarna och eleverna uppger att det är lärarna som främst styr innehållet i undervisningen. Verksamhetsbesöken bekräftar detta. Vid lektionsbesöken kan inte inspektörerna uppfatta att eleverna varit med och planerat varken innehåll och genomförandet av undervisningen. Eleverna kan få välja mellan vissa arbetsområden ibland och välja redovisningsformer. Som undantag nämner eleverna idrottslektionerna där de ibland får leda en lektion själva. Målet för respektive ämne är inte tydliggjort för eleverna. På skolan finns det ett elevråd och man har klassråd. Det som avhandlas är oftast av materiell karaktär såsom önskan om fler bollar och annan skolmat. Detta bekräftas av rektor som medverkar på varje elevråd. Rektor försöker uppmuntra elevernas inflytande över sitt lärande och tar på varje möte upp pedagogiska frågor med dem. Eleverna upplever att de blir lyssnade på och får igenom en del av de föreslag som kommer upp på mötena. Skolinspektionen bedömer att skolan inte gör eleverna medvetna om målen för utbildningen i tillräcklig utsträckning. Eleverna har inte heller tillräckligt inflytande över sitt eget lärande varför åtgärder behövs.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

8 (16)

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 b kap. 1 § skollagen ska utbildningen i förskoleklass stimulera varje barns utveckling och lärande. Den ska ligga till grund för fortsatt skolgång. Ett syfte med att införa förskoleklass var att förskolan och grundskolan skulle närma sig varandra. Förskolepedagogikens betoning av barnets eget utforskande, lek, omsorg och skapande skulle få genomslag i skolan. Förskoleklassen är en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Enligt läroplanen avsnitt 2.5 "Övergång och samverkan" skall samverkansformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Skolan skall sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan. Enligt personalen på Edane skola är samverkan ytterst begränsad mellan förskoleklassen och skolans yngre elever. Förskoleklassen och årskurs 1 arbetar och har sin undervisning var och en för sig. Det finns på så sätt inte möjlighet att tillvarata de olika verksamheternas möjligheter. Skolinspektionen bedömer att bristen på samverkan mellan förskoleklass och skolans yngre elever inte uppfyller läroplanens krav.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Undervisningen ska anpassas till varje enskild individs förutsättningar och behov. Den skall, enligt läroplanen avsnitt 2.2 Kunskaper, med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Läraren skall organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla sin förmåga. På Edane skola kan eleverna ibland välja när de gör en viss arbetsuppgift och i vilken ordning den ska utföras. Eleverna gör olika arbetsuppgifter vid olika tidpunkter men undervisningen är inte individanpassad då det inte utgår från den enskilda elevens behov. I årskurs 1 har eleverna arbetsschema tre gånger i veckan då de väljer mellan olika arbetsuppgifter. Eleverna arbetar med arbetsblad som bland annat innehåller en del "fylleriövningar". Undervisningen är i hög grad läromedelsstyrd uppger lärarna vid intervjun. Det är någon lärare som skulle vilja arbeta mer läromedelsfritt. Ett uttryck för att undervisningen inte är tillräckligt individanpassad kan vara att ett flertal elever upplever att de får för lätta uppgifter och att de inte får utmaningar. En del elever upplever också att de hejdas att arbeta vidare då de måste räcka upp handen och få uppgifter rättade av läraren innan de får arbeta vidare. Enligt eleverna kan det ta lång tid att vänta. Någon elev uttrycker att "alla gör likadant". Skolinspektionen bedömer att undervisningen inte i tillräckligt hög grad är individualiserad och anpassad till varje elevs behov och därmed inte är i enlighet med läroplanens krav.

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet skall det framgå vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas.

ras. Eleven och elevens vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

På Edane skola är det lärarna som upprättar åtgärdsprogrammen under ledning av specialpedagogen. Man håller just på att arbeta om mallen. De tre exempel av åtgärdsprogram som inspektionen fått ta del av är tre sammanfattningar och oidentifierade dokument. Åtgärdsprogrammen är summariska och håller en ojämn kvalitet. I de tre dokumenten framgår det inte om några utredningar gjorts av elevernas behov av särskilt stöd. Inte heller framgår det tydligt hur skolan ska anpassa stödåtgärderna för att tillgodose elevens behov. Vidare framkommer det inte när uppföljning och utvärdering ska ske av det aktuella åtgärdsprogrammet. Beskrivningar görs av elevernas personliga egenskaper exempelvis kan det stå energisk, glad, noggrann osv.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte upprättar åtgärdsprogram som uppfyller förordningens krav. Se Skolverkets allmänna råd för åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari 2009 finns bestämmelserna i stället i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsynen av diskrimineringslagen. Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Barnen eller eleverna vid en verksamhet för vilken planen gäller ska enligt 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnen eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Edane skola har en likabehandlingsplan som följer mallen för Arvika kommun och den innehåller en plan mot kränkande behandling. Det framgår inte att planen ska upprättas årligen och eleverna har inte deltagit i framtagandet av den. I planen framgår att någon kartläggning inte är gjord och det finns därför inte något underlag för vilka insatser som behövs vidtas eller bör påbörjas på längre sikt. Eleverna känner dock till likabehandlingsplanen och i viss mån dess innehåll. Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller lagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I hem- och konsumentkunskap så finns det i de nationella kursplanerna mål som eleverna ska ha uppnått det femte skolåret. Det är skolans ansvar att genomföra undervisningen som leder till att eleverna når målen som är angivna i kursplanerna. I grundskoleförordningen finns angivet att undervisningstid är arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under lärares ledning, se grundskoleförordningen 1 kap, 2 §. Totalt ska eleven ha 118 timmar hem- och konsumentkunskap under tiden i grundskolan, se bilaga 3 skollagen (1985:1100). Eleverna på Edane skola har ingen praktisk hemkunskap i skolan. De får uppgifter att utföra i hemmet istället. Läraren förbereder hemuppgifter teoretiskt cirka en gång i månaden. Hemuppgiften kan exempelvis vara att steka pannkakor och att baka hemma. Detta ska redovisas till ansvarig lärare när det är utfört genom att vårdnadshavare intygar detta skriftligen. Ämnet överläts således i huvudsak till föräldrarna som ska bedöma hur deras barn utför sina uppgifter i hem- och konsumentkunskap. Det grundläggande kravet på en likvärdig utbildning åsidosätts härmed och det är skolans ansvar att genomföra undervisningen. Skolinspektionen bedömer att undervisningen i hem- och konsumentkunskap inte uppfyller förordningens krav.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I timplanen för grundskolan anges att eleverna ska ha 382 timmar till elevens val under sin utbildningstid i grundskolan, se bilaga 3 skollagen. Elevens val ska vara en fördjupning och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen och undervisningen ska vara förenlig med målen i kursplanerna, se Grundskoleförordningen 19 §. På Edane skola anordnas ingen undervisning i elevens val regelmässigt. Vissa årskurser kan någon gång i veckan få välja fritt under vissa lektioner vad de vill göra. Skolan anordnar också ett par gånger om året något de kallar för "tillsammanssdagar" där målet är att eleverna ska lära känna varandra bättre över på

skolan. Detta är dock inte att betrakta som någon fördjupning i något ämne. Skolinspektionen bedömer att det inte är förenligt med lagens krav att inte anordna elevens val.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället. Enligt avsnitt 2.8 i Lpo 94 har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Skolans kvalitetsredovisning är framtagen av personalen tillsammans. I skolans kvalitetsredovisningar finns av personalen uppställda mål inom olika målområden som exempelvis normer och värden, kunskaper, elevernas ansvar och inflytande och skola och hem. Vissa mål är inte tillräckligt konkreta och blir därmed svåra att utvärdera och analysera. Under rubrikerna "Elevernas ansvar och inflytande" och "Skola och hem" finns en del oklarheter kring föräldrarnas ansvar och inflytande över skolans arbete. Lärarna skriver bland annat i redovisningen att de inte ställer sig bakom målbeskrivningen under rubriken "Skola och hem" som lyder "Samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet", se kvalitetsredovisningen läsåret 2007/2008. Lärarna har tidigare inte sett kvalitetsredovisningen som ett hjälpmedel att utveckla verksamheten men de arbetar nu mer aktivt med att få igång ett systematiskt kvalitetsarbete på skolan. Vid samtal med lärare framkommer att varje elevs kunskapsutveckling inte systematiskt följs upp och utvärderas i samtliga ämnen i relation till mål att uppnå i årskurs 5. I årskurs 5 görs en uppföljning av elevernas kunskapsresultat men dessa resultat analyseras inte övergripande på skolan. Rektor uppger att det saknas resultat av måluppfyllelsen i samtliga ämnen i kvalitetsredovisningarna. Skolorna brister i sin uppföljning och utvärdering och man tillvaratar inte resultaten och omsätter inte dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen. Kvalitetsredovisningar blir mer ett beskrivande av vad man gjort under året.

Skolinspektionen bedömer att det saknas utvärdering av kunskapsresultaten i årskurs 5 och att Edane skola inte i tillräcklig grad bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete och därmed inte uppfyller förordningens krav. En förutsättning för att rektorn ska kunna fullfölja sitt ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans samlade resultat är att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling. Se punkt 1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat i denna rapport. Det är alltså av vikt att rektorn efterfrågar uppföljningar och utvärderingar av kunskapsutvecklingen på individ och klassnivå.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska bl.a. varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet och varje kommunalt bedrivet fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led

i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Enligt 2 § samma förordning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse.

Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Vidare ska enligt 4 § samma förordning elever, lärare och övriga personal medverka i utarbetandet av och elevernas föräldrar ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

I Arvika kommun används en gemensam mall för kvalitetsredovisningen. I den ska skolorna redovisa arbetet och måluppfyllelsen av prioriterade mål ur läroplanen. Edane skola använder sig delvis av mallen och redogör för de mål som de ställt upp för året. Skolorna följer inte fortlöpande upp och dokumenterar elevernas resultat i samtliga ämnen, se 1.1 Kunskaper. Resultaten för verksamheten finns därför inte med i kvalitetsredovisningen och det finns heller inte några analyser av den uppnådda måluppfyllelsen. Kvalitetsredovisningen innehåller inte en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen i utbildningen har förverkligats. Elever och deras vårdnadshavare har inte varit med och utarbetat den befintliga kvalitetsredovisningen.

Kvalitetsredovisningarna innehåller således ingen bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och det saknas en redogörelse för vilka åtgärder som skolorna avser att vidta för en ökad måluppfyllelse. Det saknas elev- och föräldramedverkan i utarbetandet av kvalitetsredovisningarna på de båda skolorna.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningarna inte uppfyller förordningens krav. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

Enligt ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde ikraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

2009-08-25 Göteborg

Carina Berggren

Karin Yllö-Werner